

Halvor Bjørneby frifunnet.

Skaffet de allierte verdifulle opplysninger.

Retten mener det oppveier medlemskap i NS

Halvor Bjørneby ble lørdag frifunnet i Oslo byrett. Den subsidiære påstand om avskjedigelse som vernepliktig løytnant i Marinens Flyvåpen ble ikke tatt til følge.

Aktor i saken hadde nedlagt påstand om fengsel i 120 dager, tap av stemmerett og vernerett i 10 år samt fradømmelse av stillingen som vernepliktig løytnant i Marinens luftvåpen for all tid.

Dessuten ble det nedlagt påstand om saksomkostninger.

Grunnlaget for tiltalen var medlemskap i NS fra 1. november 1940 til januar 1941 og at tiltalte 3. september 1940 frivillig gav et intervju i Kringkastingen i Oslo hvor han kom med nedsettende uttalelser om England og den engelske krigføring, idet disse uttalelser var egnet til å skade Norges allierte og kunne utnyttes i den tyske propaganda.

Av domspremissene framgår, angående intervjuet i Kringkastingen, at retten finner det bevist at tiltalte har forholdt seg som omhandlet i tiltalen om enn intervjuet har fått en krassere form og et mer tilspisset innhold enn tiltalte hadde grunn til å regne med på forhånd. Retten har funnet at tiltalte har vært i en slik tvangssituasjon ved anledningen at straffen i henhold til Landssviklovens § 5, 1, helt bør falle bort.

Når det gjelder tiltaltes medlemskap i NS har retten funnet at tiltalte «har

gjort det godt att med gangs dåd for landet i krigstida», og antar at straffen bør falle bort også når det gjelder medlemskapet, og viser for så vidt til landssviklovens § 5, 2. ledd.

Med hensyn til de gode handlinger tiltalte har utført konkluderer retten med følgende: «Tiltaltes senere opptreden i krigstiden gir således etter det anførte bildet av en sammenhengende rekke av gode handlinger fra tiltalte for Norges sak som etter rettens mening mer enn oppveier den mulige svikt som ligger i tiltaltes kortvarige medlemskap i NS høsten 1940».

Under sitt opphold i Sverige har tiltalte drevet en utstrakt spionasjevirksomhet til fordel for de allierte og har gitt opplysninger til den engelske og den amerikanske legasjon i Stockholm. Bl. a. gav han opplysninger om V-2 og om tyskernes radionett i Norge. Videre har tiltalte arbeidet med spesielle korter over tyske befestninger, lagre, leirer og bevegelser som har vært av viktighet under forberedelsen av militære operasjoner i Norge.

Både opplysningene om V-2 og om tyskernes radionett i Norge fant den amerikanske flyattasje i Stockholm så viktige at han ved begge anledninger selv fløy til Washington for å avgi innberetning.

Ble Halvor Bjørneby radio-intervjuet mot sin vilje

3/ Underoffiserskameratene
3 godtok hans forklaring 4/8

Flyveren Halvor Bjørneby, som vil huskes fra et intervju i Kringkastingen i 1940, da han kom med nedsettende uttalelser om England og engelsk krigsførsel, sto i går i byretten for å svare for dette intervju og for sitt medlemskap i NS. Etter sitt innhold anses intervjuet som en bistandshandling til fienden. Av aktor, høyesterettsadvokat Jens P. Heyerdahl, redegjørelse framgår at Bjørneby ved krigsutbruddet var vernepliktig løytnant i Marinens flyvåpen, men hadde ansettelse ved det kongelige hollandske luftfartsselskap. Fra Nederland kom han til London, hvor han fikk en stilling i det britiske luftfartsdepartement. Han reiste i en misjon til Nord-Norge og kom via Finnland og Stockholm til Oslo i august 1940 og lot seg intervju i radio av Eyvind Mehle. I intervjuet beskyldte han England for løftebrudd, antydte engelsk forræderi og skret av talefriheten i Norge.

Aktor nedla påstand bl. a. om fradømmelse av stillingen som vernepliktig løytnant.

Tiltalte avga en meget utførlig forklaring, som går ut på at han var kommet opp i intervjuet mot sin vilje, mens han var i Oslo i militært oppdrag. I London ville han gjerne ha kommet med som aktiv flyver, men på grunn av gjeldende bestemmelser kunne engelske fly ikke overlates ikke-britisk borger.

En av tiltaltes underoffiserskamerater forklarer som vitne at klassekameratklubben hadde bedt Bjørneby om en forklaring da de hadde hørt om radio-intervjuet. På klubbhytten i Lomme-dalen hadde han så forklart hvordan han kom opp i det, og det var en forklaring alle de tilstedeværende hadde godtatt. Vitnet ga tiltalte attest for å ha vært absolutt antitysk og proalliert innstilt, og når han tok jobb hos tyskerne på Kjeller hadde det utelukkende vært for å finne en leilighet til å komme over til England.

Halvor Bjørneby 4/8 enstemmig frifunnet

Skaffet amerikanerne viktige opplysninger om V 2

Oslo byrett avsa lørdag dom i saken mot flyveren Halvor Bjørneby. Retten fant det bevist at han i kort tid hadde vært medlem av NS og at han i et intervju hadde kritisert Storbritannia. Men retten fant at disse forseelser helt ble oppveid av den innsats han siden hadde gjort for sitt land. I 1941 kartla han Liene i Nord-Trøndelag med tanke på luftlandsetning. Som flyktning i Sverige meldte han seg til tjeneste, men ble avvist. Fra 1943 til 1945 skaffet han USA's legasjon i Stockholm opplysninger om tysk militær virksomhet og fikk to ganger tak i så viktige ting at flyattachen tok fly til Washington for personlig å avgi rapport. Første gang gjaldt opplysninger om V 2, annen gang om tyskernes radionett i Norge. Retten frifant enstemmig Halvor Bjørneby for tiltalen, også for påstanden om tap av stillingen som løytnant.